Lietas arhīva Nr. C-3080-21/8
ECLI:LV:ZRT:2021:0519.C73308021.4.S

SAĪSINĀTS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2021. gada 19. maijā

Zemgales rajona tiesa: tiesnese N. Paņkiva
izskatīja rakstveida procesā vienkāršotās procedūras civillietu Dzīvojamās mājas /adrese/ Dzīvokļu īpašnieku kopības prasībā pret SIA /Nosaukums A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Zemgales rajona tiesā saņemts prasītājas Dzīvojamās mājas /adrese/ Dzīvokļu īpašnieku kopības prasības pieteikums vienkāršotajā procedūrā pret atbildētāju SIA /Nosaukums A/ par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā, precizējumos lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai ekspluatācijas un komunālo pakalpojumu maksājumu parādu 719,14 *euro* apmērā, līgumsodu 71,90 *euro*, kreditora parāda atgūšanas izmaksas 40 *euro*, visus tiesas izdevumus, kā arī lūdz atzīt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda, ņemot vērā Civillikuma 1763. pantā noteikto par to, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 863., 1071., 1587., 1662., 1668.^{9}, 1716., 1779., 1828. pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 8., 10., 13. pantu.

Motīvu daļa

[2] Novērtējusi prasības saturu kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

[3] Civilprocesa likuma 194. panta pirmās daļas 3. punkts nosaka, ka tiesa sastāda saīsināto spriedumu vienkāršotās procedūras lietās. Saskaņā ar minētā panta otrajā daļā noteikto saīsināto spriedumu sastāda saskaņā ar šā likuma 193. panta prasībām, izņemot aprakstošo daļu, kurā norāda tikai prasības priekšmetu, normatīvos aktus, pēc kuriem vadījies lietas dalībnieks, kā arī prasījumu, un motīvu daļu, kurā norāda tikai normatīvos aktus, pēc kuriem vadījusies tiesa.

Ņemot vērā minēto, tiesa saīsinātā sprieduma motīvu daļā iekļauj vienīgi norādes uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tā vadījusies, daļēji apmierinot prasību.

[3.1] Prasība ir apmierināma daļā par ekspluatācijas un komunālo maksājumu parādu saskaņā ar Civillikuma 1., 863., 994., 1402., 1765., 1838. pantu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 5., 10., 11. pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 2., 8., 10. panta pirmās daļas 3. punktu, 13., 15., 16. panta trešo daļu. No prasītājas iesniegtā parāda aprēķina tiesa secina, ka parāds izveidojies uz 2015. gada janvāri.

Atbildētāja iebildumi par prasījuma vēršanu par strīdus periodu pret citu personu nav pamatoti, jo kā norāda pati atbildētāja, tad nav strīds par to, ka atbildētāja laika periodā no 2014.gada 20.maija līdz 2018.gada 5 decembrim bija dzīvokļa īpašuma īpašniece, kas savas īpašuma tiesības nostiprinājusi zemesgrāmatā. Gadījumā, ja atbildētājai radies kāds tiesību aizskārums (iespējams zaudējumi) no kādas trešās personas attiecībā uz atbildētājas īpašumu, tad atbildētāja savu aizskarto tiesību, interešu aizsardzībai pati var vērsties pret trešo personu ar attiecīgu prasījumu.

Senāts spriedumā lietā Nr. SKC-109/2019 jautājumā par dzīvokļu īpašnieku kopības saistībām uzsver, ka dzīvojamo māju pārvaldīšanā piemērojams dalītas atbildības princips, proti, katrs dzīvokļa īpašnieks atbild proporcionāli sava dzīvokļa īpašuma lielumam (attiecīgās kopīpašuma domājamās daļas apmēram).

Prasība daļā par kreditora parāda atgūšanas izmaksas EUR 40 ir pamatota un apmierināma pamatojoties uz Civillikuma 1668.^{9} pantu.

Prasītāja izvirzījusi prasījumu par līgumsoda piedziņu 71,90 *euro* apmērā.

Vērtējot izvirzīto prasījumu tiesa atzīst, ka prasība daļā par līgumsoda piedziņu ir nepamatota un saskaņā ar Civillikuma 1716. pantu noraidāma. Prasītāja prasījumu par līgumsoda piedziņu pamatojusi ar 2012.gada 24.jūlija Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pilnvarojuma līguma Nr.CV9 4.3.4.punktu, un no līguma redzams, ka atbildētājs minēto līgumu nav parakstījis. Citu pamatojumu līgumsoda piemērošanai prasītāja nav norādījusi.

Līgumsods ir civiltiesību institūts ar divējādu dabu, no vienas puses tas ir saistības pastiprinājums, no otras puses līgumsods kļūst par atbildības izpausmi, ja pastiprinājums izrādījies nepietiekams (*K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Rīga, 2006., 115.lp*p.). Turklāt zinātniskajā literatūrā ir doti skaidrojumi, ka civiltiesisko sodu par saistības neizpildi vai nepienācīgu izpildi var noteikt līgumā. (...) Līgumsodu var noteikt, līgumu slēdzot un rakstiskā līgumā ierakstot kā atsevišķu punktu. Bet vienošanās par līgumsodu var notikt arī vēlāk. (...) Līgumsoda apmērs ir pušu vienošanās priekšmets, arī te ir svarīga gribas brīva izpausme, bet likumdevējs nav uzlicis pusēm pienākumu samērot līgumsodu ar iespējamiem zaudējumiem (*sk. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.-2400.p.). Otrais izdevums. Rīga, Mans īpašums, 2000., 224.-225.lpp.*).

No minētajām tiesību doktrīnām nepārprotami izriet, ka līgumsoda kā saistības pastiprinājuma nodibināšanai ir nepieciešama līgumslēdzējpušu gribas brīva izpausme, ar kuru panākta vienošanās par līgumsoda apmēru.

Ņemot vērā, ka konkrētajā gadījumā prasītāja nav pierādījusi, ka puses būtu vienojušās par līgumsoda kā saistību pastiprinājuma nodibināšanu, tiesa atzīst, ka nav pamata prasītājas norādītā līgumsoda piemērošanai un prasītājai nav tiesības prasīt līgumsoda piedziņu, jo līgumsoda samaksa un tā apmērs tieši starp atbildētāju un prasītāju Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pilnvarojuma līgumā nav pielīgts. Kā tas redzams no noslēgtā līguma, atbildētāja minēto līgumu nav parakstījusi.

Ievērojot to, ka atbildētāja nav parakstījusi /datums/Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pilnvarojuma līguma Nr./numurs/(lietas 15.-20.lapa), līdz ar to dzīvokļu īpašnieku kopsapulcei attiecībā uz personām, kas nav labprātīgi uzņēmušās saistības nav atzīstamas tiesības noteikt citādas sankcijas gadījumos, kad tās noteiktas likumā.

[3.2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda (..) prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tiesa, ievērojot Civilprocesa likuma 195. panta, Civillikuma 1759. panta 1. punkta noteikumus, uzskata, ka prasītājai ir nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildes dienai (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos 6% gadā no nesamaksātā galvenā parāda summas, ievērojot Civillikuma 1763. panta 1. punktu, kas nosaka procentu aprobežojumu.

[3.3] Civilprocesa likuma 96. panta piektā daļa paredz, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Atbilstoši Civillikuma 1838. pantam, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

[4] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram (..)

[4.1] Prasība apmierināma daļēji 719,14 *euro* apmērā, kas ir 78,40% no pieteiktās prasības summas, līdz ar ko no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami samaksātie tiesas izdevumi proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai 78,40% apmērā, proti, valsts nodeva 107,87 *euro* (lietas 8.lapa) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,29 *euro* apmērā (lietas 9.lapa), kopā 112,16 *euro*.

[5] Tiesa ņemot vērā likuma "Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību" (grozījumi stājušies spēkā 2021. gada 17. aprīlī) 21. panta otro daļu, Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atzīst, ka atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97. pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību daļēji.

Piedzīt no SIA /Nosaukums A/, vienotais reģistrācijas nr. /reģistrācijas numurs/, par labu Dzīvojamās mājas /adrese/ dzīvokļu īpašnieku kopībai parādu par ekspluatācijas un komunālo maksājumu parādu dzīvokļa īpašumam Nr. /adrese/, /adrese/ /adrese/ par laika periodu no 2014. gada 10. maija līdz 2015. gada janvārim 719,14 *euro* (septiņi simti deviņpadsmit *euro* 14 centi) un tiesas izdevumus 112,16 *euro* (viens simts divpadsmit *euro* 16 centi) apmērā.

Piedzītā parāda summa veicama AS /Nosaukums B/ kontā Nr. /konta numurs/.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda piedziņu 71,90 *euro* apmērā.

Atzīt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētājas 6% (seši procenti) gadā no piespriestās, bet vēl nepiedzītās pamatparāda summas.

Noteikt atbildētājai termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Saīsinātais spriedums stājas likumīgā spēkā pēc tam, kad izbeidzies termiņš sprieduma sastādīšanas lūguma iesniegšanai un neviena no pusēm nav iesniegusi sprieduma sastādīšanas lūgumu.

Sprieduma sastādīšanas lūgumu var iesniegt 10 (desmit) dienu laikā no saīsinātā sprieduma sastādīšanas datuma (2021. gada 19. maija), tas ir, līdz 2021. gada 31. maijam.

Ja lietā tiks saņemts puses sprieduma sastādīšanas lūgums, spriedums atbilstoši Civilprocesa likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam tiks sastādīts un būs pieejams tiesas kancelejā 2021. gada 21. jūnijā no plkst.17:00.

Spriedumu, kas sastādīts atbilstoši Civilprocesa likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas (2021. gada 21. jūnija) Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese N. Paņkiva